

Nekrológy a spomienky

Spomienka na RNDr. OEGU LEŠKOVÚ-ŠTULLEROVÚ

Zostáva medzi nami stále menej prvých absolventov Prírodovedeckej fakulty vtedajšej Slovenskej univerzity v Bratislave. Ich niečo mladší kolega z Filozofickej fakulty, básnik Milan Rúfus to vyjadril poeticky keď povedal, že aj on sa nachádza v tej etape života, keď sa „je treba životu už poďakovať“.

Dňa 5 júna zomrela a 9. júna 2006 sme sa v Bratislave s ňou rozlúčili. RNDr. Oľga Lešková rod. Štullerová sa narodila 18. septembra 1923 v Katarínskej Huti, okr. Poltár. Dvoj-predmetové štúdium prírodopis-zemepis absolvovala v rokoch 1942–1946. Skončila ho štátnou skúškou pred Skúšobnou komisiou pre učiteľstvo na gymnáziách. Už počas štúdia, hneď po príchode emeritného profesora Bohumila Némca za hostujúceho profesora a riaditeľa založeného Ústavu fyziológie a biológie rastlín Prírodovedeckej fakulty SU (február 1946) nastúpila na ústav ako vedecká pomocná sila, neskôr zastupujúca asistentka a asistentka. Zaujímala ju anatómia a histológia najmä podzemných orgánov bylín. V roku 1949 obhájila v rámci rigorózneho skúšky dizertačnú prácu z anatómie a histológie podzemných orgánov *Taraxacum officinalae*. Ako mnoho vtedajších asistentov aj ona bola poverená pedagogickými úlohami. Na ústave pracovala do konca roku 1951, kedy odišla na dlhšiu materskú dovolenku. Bola matkou dvoch detí.

V roku 1959 nastúpila na Virologický ústav kde mala za úlohu identifikovať anatomické a histologické zmeny v rastlinách infikovaných vírusmi vyvolávajúcimi žltáčku rastlín a založiť zbierku rastlinných žltáčkových vírusov. Neskoršie sa venovala aj patogenéze vírusových ochorení bôbovitých rastlín. Na ústave pracovala až do odchodu do dôchodku (1981). Odišiel dobrý človek, usilovná a skromná botanička, ktorá mala rovnakú radosť z výsledkov vlastnej priekopníckej práce aj z práce svojich kolegov.

Keď sa zamýšľam nad dielom, ktoré absolventi Prírodovedeckej fakulty po sebe zanechali, vychádzam, že boli úspešní nielen pri zakladaní pedagogických a vedeckých pracovísk (ústavov) ale aj ich budovaní. Už za krátku dobu, sa z ústavov stali inštitúcie, v ktorých aj keď v skromných podmienkach začal vedecký život. To pomáhalo mladým pedagógom úspešne sa zapojiť do pedagogického procesu. Pochopili, že povolanie vysokoškolského učiteľa a vedeckého pracovníka je spojené nielen s osobitným spôsobom myslenia, získavania poznatkov a narábania s nimi, ale aj s osobitným spôsobom života. Vedecký pracovník musí vedieť pokiaľ siahajú hranice jeho slobody, pretože toho viac vie a má aj viac možností slúžiť.

My mladší sme si ich vážili, mali prirodzenú autoritu, ktorá sa nedá ničím nahradiť. Z mnohých sa stali vynikajúci vysokoškolskí učelia a vedeckí pracovníci nielen na Prírodovedeckej fakulte a všestranne výrazné osobnosti.

Po spomienkach, sa za všetkých botanikov s Vami lúčim ako tvorivou účastníčkou obdobia tvorenia základov prírodovedného univerzitného vzdelávania a zakladania vedeckých ústavov na Slovensku. Ďakujeme Vám za všetko čo ste pre slovenskú botaniku, najmä jej všeobecnú časť urobili. Česť Vašej pamiatke.

RNDr. VLADIMÍR KOZINKA, DrSc.